

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/87/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3511204654
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3511204654.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Lichnerovej a členov senátu JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej v právnej veci navrhovateľky J. D., bytom F. XX, X. H. X. Y., zastúpenej JUDr. H. M., advokátkou, so sídlom J. XXXX/XX, X. H. X. Y. proti odporcovi Ing. A. D., bytom F. 7, X. H. X. Y., o určenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 13. decembra 2011, č. k. 10C/123/2011-55 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeňuje takto:

Zvyšuje výživné zo strany odporcu na navrhovateľku zo sumy 3.000,-- Sk na sumu 250 eur mesačne, s účinnosťou od 01.06.2011, ktoré je povinný odporca platiť k rukám navrhovateľky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Vo zvyšujúcej časti návrh zamietá.

Tým mení rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 16.05.2005, č. k. 6C/146/2004-25 v časti výživného na navrhovateľku.

Určuje ročné výživné za obdobie od 01.06.2011 do 30.04.2011 vo výške 550 eur, ktoré súd poveruje odporcovi splácať popri bežnom výživnom v mesačných splátkach po 30 eur, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky od 01.06.2011 sumou 200 eur mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Vo zvyšujúcej časti návrh zamietol. Týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Trenčín, č. k. 6C/146/2004-25 zo dňa 16.05.2005 v časti určenia výživného. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Vychádzal zo zistenia, že matka navrhovateľky a odporca dňa 24.08.1991 uzatvorili manželstvo, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne č. k. 6C/146/2004-25 zo dňa 16.05.2005. Z manželstva pochádza jedno dieťa - navrhovateľka. V rámci rozvodového konania súd zveril navrhovateľku do starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 3.000,-- Sk mesačne. V súčasnosti je navrhovateľka študentkou 3. ročníka Vysokej školy ekonomickej v J. V

J. býva na internáte, kde sú 8 študenti na jednej bunke. Odporca prispieva na výživu navrhovateľky mesačne sumou 200 eur. Výdaje navrhovateľky tvoria platby za internát 100 eur mesačne, cestovné vo výške 56 eur mesačne, náklady na telefón od 3 eur mesačne, električka 10 eur mesačne, skriptá 72 eur mesačne, hygienické potreby, oblečenie a strava. Matka navrhovateľky má čistý príjem 1.150 eur mesačne, stará sa o svoju matku, ktorej prispieva 50 eur mesačne. Spláca úver z titulu vyporiadania BSM vo výške 161,97 eur mesačne. Odporca má príjem 1.053,71 eur mesačne, žije s priateľkou v 2-izbovom byte spolu s 2 plnoletými dcérami priateľky. Stará sa o svojich rodičov, ktorí sú dôchodcovia. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh je čiastočne dôvodný. Navrhovateľka je študentkou Vysokej školy ekonomickej v J., na víkendy chodí nepravidelne domov, jej aktuálny príjem je 200 eur mesačne od odporcu a ďalší príjem od matky, z čoho si hradí nevyhnutné výdavky spojené so štúdiom. S prihliadnutím k potrebám navrhovateľky a zárobkovým a majetkovým pomerom oboch rodičov súd prvého stupňa dospel k záveru, že je možné určiť výživné vo výške 200 eur mesačne. Po takto určenom výživnom bude mesačný príjem navrhovateľky minimálne 400 eur mesačne (každý z rodičov môže prispievať po 200 eur), čo podľa názoru súdu plne zohľadňuje bezproblémové štúdium navrhovateľky v zahraničí. Vzhľadom k tomu, že odporca si svoju vyživovaciu povinnosť plní dostatočným spôsobom, od júna 2011 pravidelne prispieva na výživu navrhovateľky sumou 200 eur mesačne, nebolo potrebné odporcu zaviazat' na úhradu nedoplatku na zročnom výživnom za obdobie od 01.06.2011 do 31.12.2011. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 62, § 65 ods. 3 Zákona o rodine, § 160 ods. 1 O.s.p. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, pretože obaja účastníci mali čiastočný úspech v spore.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, domáhala sa jeho zmeny tak, že výživné zo strany odporcu bude určené vo výške 350 eur mesačne, s účinnosťou od 01.06.2011. Poukázala na to, že návrh na zvýšenie výživného podala z toho dôvodu, že od poslednej úpravy výživného prešlo 6 rokov a došlo k značnej zmene pomerov tak na jej strane, ako i na strane odporcu. Je študentkou 3. ročníka Vysokej školy ekonomickej v J., len náklady na toto štúdium nie sú zanedbateľné, nehovoriac už o ďalších výdavkoch spojených so životom. Náklady spojené so štúdiom zdokladovala a zdokladovala bločkami i výdavky za ošatenie, ktoré za 10 mesiacov predstavovali sumu 799,49 eur. V tejto sume nie sú však všetky náklady, pretože si všetky bločky neodkladala, pretože nevedela, že ich bude potrebovať. Vytýkala súdu prvého stupňa, že náklady za cestovné zohľadnil iba za dve cesty, hoci niektoré mesiace chodí domov aj trikrát do mesiaca. Súd prvého stupňa nezohľadnil ani náklady na záľuby, koničky a ďalšie nevyhnutné potreby pre život kultúrneho človeka. Poukázala na to, že príjem rodičov je približne rovnaký, výdavky má však vyššie jej matka, pretože navyše spláca úver, ktorý si musela zobrať na výplatu odporcu z titulu vyporiadania BSM. Vyslovila názor, že v schopnostiach a možnostiach odporcu je platiť výživné v zmysle jej návrhu, vychádzajúc zo zásady, že dieťaťu je zo zákona priznané právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Nesúhlasila ani s rozhodnutím súdu prvého stupňa v časti o náhrade trov konania, nakoľko je presvedčená o tom, že súd pri určovaní o trovách konania mal rozhodnúť podľa § 142 ods. 3 O. s. p.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že medzi ním a navrhovateľkou je veľmi dobrý, priateľský vzťah. Po vynesení rozsudku ho navrhovateľka navštívila, vymenili si vianočné darčeky a tiež spolu navštívili jeho rodičov. Je preto prekvapený zo skutočnosti, že navrhovateľka sa voči rozsudku odvolala. Je pravdepodobné, že dcéra J. o odvolaní ani nevedela, pretože toto odvolanie je vytvorené matkou navrhovateľky. Ďalej uviedol, že povinnosť, ktorú mu uložil súd prvého stupňa, si riadne plní, teda platí výživné vo výške 200 eur mesačne.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 2 písm. a/, § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je čiastočne dôvodné.

V predmetnej veci súd prvého stupňa konal o návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného, keď predchádzajúca úprava výživného bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 16.05.2005, č. k. 6C/146/2004-25, ktorým bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené, navrhovateľka na čas po rozvedení bola zverená do starostlivosti matky a otec súd zaviazal prispievať

na výživu navrhovateľky sumou 3.000,-- Sk mesačne. V tom čase matka dieťaťa dosahovala priemerný mesačný zárobok 26.897,-- Sk, mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi H.. Otec dieťaťa dosahoval priemerný mesačný zárobok 17.045,-- Sk, okrem vtedy maloletej navrhovateľky nemal inú vyživovaciu povinnosť. Navrhovateľka mala v tom čase 13 rokov, navštevovala základnú školu.

Ustanovenie § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine umožňuje zmeniť výšku výživného, pokiaľ nastane zmena pomerov. Výživné sa totiž určuje vždy podľa stavu, ktorý je daný v čase rozhodovania súdu o tomto nároku dieťaťa. Plynutím času môže nastať akákoľvek zmena pomerov súvisiaca s vekom dieťaťa, a s tým spojenými zvýšenými nákladmi na jeho výživu, a môže nastať i zmena pomerov na strane rodičov, ktorá spravidla súvisí s ich zárobkovými, osobnými a majetkovými pomermi. Výživné však možno zmeniť len v prípade výraznej zmeny rozhodujúcich okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia, tak na strane oprávneného, ako aj na strane povinného výživné platiť.

V prípade, keď súd má rozhodovať o návrhu na zvýšenie výživného podľa tohto ustanovenia, musí porovnávať pomery na strane osoby oprávnenej a povinnej, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi, ktoré sú dané v období, na ktoré sa zvýšenie výživného má vzťahovať. Posúdenie opodstatnenosti návrhu na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa je vecou voľnej úvahy súdu a závisí od možností a schopností osoby povinnej výživou a od odôvodnených potrieb osoby oprávnenej na výživné. Súd je v rámci tohto konania povinný objasniť skutkový stav veci v zmysle § 120 ods. 2 O. s. p. a na základe zisteného stavu vykonať porovnanie pomerov účastníkov v čase poslednej úpravy výživného s pomermi v súčasnej dobe.

V prejednávanvej veci od poslednej úpravy výživného vykonanej takmer pred 7 rokmi došlo k zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výživného na navrhovateľku. Táto zmena pomerov nastala predovšetkým na strane navrhovateľky, ktorá má v súčasnosti 20 rokov a navštevuje 3. ročník Vysokej školy ekonomickej v J.. V porovnaní s poslednou úpravou výživného je navrhovateľka vekovo staršia, fyzicky vyspelejšia, pripravuje sa na budúce povolanie, v dôsledku čoho nemá žiadny príjem a nie je schopná sama sa živiť. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa mal odvolací súd za preukázané, že navrhovateľka má v súvislosti so štúdiom na vysokej škole v zahraničí podstatne zvýšené náklady v porovnaní s poslednou úpravou výživného, keď výdavky navrhovateľky tvoria platby za internát vo výške 100 eur mesačne, cestovné vo výške 56 eur mesačne, električenka 10 eur mesačne, skriptá vo výške 72 eur, telefón, hygienické potreby, strava, oblečenie. Zmena pomerov nastala aj u jej rodičov a to v ich zárobkových pomeroch. Matka navrhovateľky dosahuje priemerný mesačný zárobok 1.150 eur, spláca úver z titulu vyporiadania BSM vo výške 161,97 eur mesačne. Odporca má priemerný mesačný zárobok 1.053,71 eur, žije s priateľkou a s jej plnoletými dcérami. Vzhľadom na takto zistené pomery odporcu ako povinného rodiča a najmä na zvýšené životné náklady navrhovateľky odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že zmena pomerov na strane navrhovateľky odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti odporcu k navrhovateľke zo sumy 3.000,-- Sk mesačne na sumu 250 eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2011. Odporcovi po zaplatení výživného z čistého priemerného zárobku zostane pre jeho potreby suma 803,71 eur mesačne, ktorá suma je na uspokojenie jeho nákladov primeraná. Vychádzajúc zo zásady, že životná úroveň dieťaťa sa má rovnať životnej úrovni svojich rodičov a s prihliadnutím na odôvodnené potreby navrhovateľky odvolací súd dospel k záveru, že v schopnostiach a možnostiach odporcu je platiť zvýšené výživné v sume 250 eur mesačne. Táto suma spolu s výživným zo strany matky navrhovateľky (200 - 250 eur) zodpovedá aj odôvodneným potrebám navrhovateľky vzhľadom na jej vek a potreby vyplývajúce z návštevy vysokej školy v zahraničí, ako i mimoškolských aktivít.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Zároveň v zmysle § 160 ods. 1 O. s. p. určil zročné výživné za obdobie od 01.06.2011 do 30.04.2011 vo výške 550 eur (zameškané výživné za 11 mesiacov, t. j. 11 x 50 = 550, keď odporca platil dobrovoľne výživné po 200 eur mesačne pred podaním návrhu), ktoré povolil odporcovi platiť v mesačných splátkach po 30 eur spolu s bežným výživným. Výšku splátok určil s prihliadnutím k osobným a zárobkovým pomeroch odporcu a odôvodneným potrebám navrhovateľky.

O náhrade trov prvostupňového a odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 2 tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu týchto trov konania nepriznal vzhľadom na ich čiastočný úspech a neúspech v konaní. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že odporca pred podaním návrhu platil výživné navrhovateľke vo výške 200 eur mesačne a s prihliadnutím na výsledok rozhodnutia vo veci samej, keď výživné bolo zvýšené na sumu 250 eur mesačne a vo zvyšnej časti bol návrh zamietnutý, možno konštatovať, že obaja účastníci konania mali čiastočný úspech v spore.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .